

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne pet-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravljalstvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Kranjski deželni zbor.

Ministrski svet je sklenil, da letos kranjskega deželnega zbora ne skliče.

Vzrok temu je, ker je vlada prišla do spoznanja, da v tem deželnem zboru ni mogoče rešiti volilne reforme. Take volilne reforme, kakršno bi radi imeli združeni klerikalci in Nemci, ne dopusti narodno-napredna stranka in je ne sme dopustiti, drugačne reforme pa neče klerikalnonemška zveza.

Vlada se je pripravljala, da poskusi doseči kompromis, a niti tako daleč ni prišla, da bi bila sploh stopila v meritorna pogajanja z narodno-napredno stranko, kajti že njeni dogovori s klerikalci in z Nemci so jo preprečali, da je vsak uspeh izključen. Klerikalnonemška zveza hoče samo tako volilno reformo, ki naj bi spravila slovensko meščanstvo ob vpliv in veljavo v deželnem zboru. Ko je vlada to videla, je sploh prenehala s svojimi poskusi, doseči sporazumljenje in se je odločila, da dež. zbora sploh ne skliče.

Za Susteršič-Krekovo izdajalsko kliko je to strahovita zasužnja. Ta klika se je trudila na vse načine, da bi dosegla sklicanje dež. zbora. Delala je na vse kriplje na to, naj bi vlada dež. zboru zopet predložila tak načrt volilne reforme, kakor ga je predložil Gautsch, načrt, ki naj bi dal klerikalcem deset novih mandatov, ki naj bi mestnim volilnim okrajem priklopil toliko vasi, da bi kmetijski volilci zadušili meščanske volilce in ki naj bi ohranil nečuvni privilegij veleposestnikov. Toda vse moledovanje ni zaleglo nič. »Slovenec« sicer še vedno neče prav verjeti, da se dež. zbor ne skliče, a resnica je vendar. Vlada je sprevidela, da vsled trme in samogoltnosti klerikalnonemške zveze ni mogoče napraviti volilne reforme, ki bi mogla obveljati. Pri pogajanjih s klerikalci in z Nemci je to tako jasno spoznala, da se z narodno-napredno stranko še pogajala ni, vlada je sama izprevidela, da narodno-napredna stranka tega ne more sprejeti, kar zahtevajo Nemci in klerikalci, in zato je prenehala z vsemi poskusi in se je odločila, da dež. zbora sploh ne skliče.

Krek in Susteršič sta hudo blamirana. Rada bi bila imela vsaj pravico do volilni reformi. Z govorniške tribune dež. zbora bi bila rada grmela, da bi razburjala in slepila

volilce po deželi. Potrebovala sta viharjih sej in hrupnih debat, da bi mase razgrela in razvnela za prihodnje volitve. A vlada se na želje Susteršič-Krekove klike ni ozirala. Ko bi imela ta klika tisti vpliv, ki si ga prisvaja in s katerim se baha, bi bila pač lahko dosegla svoj namen. Tako pa vidimo, da je ta vpliv, s katerim klerikalci toliko renomirajo, v sredi votel, od kraja pa ga ni nič.

Volilna reforma za deželni zbor je za letos pokopana in ker poteče v kratkem funkejska doba deželnega zbora, se bodo vršile prihodnje volitve na podlagi starega volilnega reda. Mnogo klerikalnih upanj je s tem pokopanih, mnogo klerikalnih nadej je splavalo po vodi. Od slovenskih naprednjakov samih bo odvisno, če bo prihodnji deželni zbor sklenil volilno reformo, za kakršno so se zmenili klerikalci in Nemci, ali demokratično, moderno in pravično volilno reformo.

Kvotna deputacija.

Budimpešta, 21. avgusta. »Budapesti Naplo« poroča, da so se kvotne deputacije glede kvote zednile. Določila se je desosedanja kvota. Ogrska deputacija je izjavila, da gospodarsko razmerje Ogrske opravičuje (?) pravzaprav le 29 odstotno kvoto in le iz višjih državnih ozirov se dovoli desosedanja kvota. (Kako so vendar Madžari velikodušni!)

Zopet s stanki vladarjev.

Rim, 21. avgusta. »Giornale d'Italia« poroča, da bo kralj Edvard povodom pomorskih vaj pri Mesini obiskal italijanskega kralja.

Berolin, 21. avgusta. Cesar Viljem se je pripravil na obisk angleškega kralja Edvarda v Londonu. Spremljal ga bo vojni minister Eienem, iz česar se sklepa, da se bodo razpravljale vojne konvencije.

Macedonske finance.

Carigrad, 21. avgusta. Primanjkljaj v macedonskem proračunu znaša 300.000 turških funtov, od katerih odpade 100.000 na založnike za turško armado. Vojške plače se niso izplačale že tri, plače civilnim uradnikom pa dva meseca. Ker 30 odstotno zvišanje carine in tekoči davki ne bodo zadostovali v pokritje primanjkljaja, so vsi finančni delegatje brzojavili svojim poslaništvom, naj nujno zahtevajo od Turčije izplačilo

Da se vzgajajo otroci v naših šolah za pobožne ljudi, je notorično. Tudi glede pozitivnega znanja je domnevati, sodeč po knjigah, ki se rabijo, da je učni cilj razmeram primeren; da se cilj navadno ne doseže, tega je kriv neredni obisk šole, preveliko število učencev, ki pridejo na posamičnega učitelja, poldnevni pouk in kar sploh ovira in onemogoča pouk.

Kako pa je z moralično vzgojo v ljudski šoli? To vprašanje se mi je vsililo, ko sem pregledoval šolske knjige ter iskal, kako dosežajo šole v zakonu določeni svoj namen. Kar sem našel, me nikakor ni razveselilo.

Kdor pozna razmere zlasti na deželi, tisti ve, da je naše ljudstvo sicer pobožno, vprav strahovito pobožno, da pa tiči za to pobožnostjo le malo resnične morale. Ker imajo klerikalci navado, da v svoji hudobiji vračajo vso krivdo za te razmere na šolo, morda ne bo odveč, če se o tej stvari malo pomenimo.

Vzgoja mladine je v rokah treh faktorjev: staršev, cerkve in šole, in sicer imajo največ vpliva starši in cerkev, najmanj pa šola. Otrok hodi le nekaj let v šolo in učitelj se s posamičniki ne more dosti pečati, ker jih je preveč, vrh tega pa starši in duhovniki najraje še to podirajo, kar je šola zgradila.

250.000 funtov, ki so določeni po § 7. finančnega protokola.

Turško-perzijski mejni konflikt.

Carigrad, 21. avgusta. Perzijski poslanik je pri turški vladi resno protestiral, ker se turške čete v kljub zagotovilu še neprestano pomikajo naprej na perzijskem ozemlju. Poslanik je kategorično zahteval odgovor, ali se turške čete umaknejo ali ne. Zahteva se je predložila ministrskemu svetu. — V Bendu, tri kilometre od perzijskega mesta Urmije se nahaja večji oddelek turških vojakov.

Ruski poslanik je imel danes s turškim ministrom zunanjih del razgovor, v katerem sta prišla tudi na turško-perzijski konflikt. Minister ni hotel dati jasnega odgovora. Dejstvo je, da imajo turški vojniki več perzijskih naselbin zasledenih.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 21. avgusta. Danes se je začela pred vojaškim sodiščem, ki mu predseduje general Mulin, glavna obravnava proti 18 osebam, ki so obtožene, da so pripravljale atentat proti carju, velikemu knezu Nikolaju in ministrskemu predsedniku Stolipinu. Obravnava je tajna.

Zveza ruskega ljudstva je carja popolnoma zapredla v svoje mreže, tako da si neprestano dopisuje s predsednikom dr. Dubrovinom, ki je dobil velik vpliv na državne, upravne in personalne zadeve, kakor jih je imel svoječasno Pobjedonoscev. Nedavno je ukazal car, naj se izplača dr. Dubrovinu četrt milijona rubljev za agitacije za volitve v duma.

Mednarodni socijalistični shod v Stutgartu.

Stuttgart, 21. avgusta. Včeraj se je otvorila prva plenarna seja ob velikanski udeležbi. Prve točke so bile kolonizacijske zadeve. Kongres je v posebni resoluciji, kakor l. 1900. in 1904. zavrgel sedanjo kolonizacijsko metodo. Vsem socijalističnim poslancem se je naročilo, naj v svojih parlamentih zahtevajo reforme ter se zavzamejo za usodo domačinov v kolonijah, da preneha suženjstvo ter se domačini vzgoje k neodvisnosti.

Ženska konferenca se je zaključila zelo burno ter je bila zavržena

protiresolucija avstrijskih delegatov glede ženske volilne pravice.

Posebno viharja je bila debata vseh petih komisij o militarizmu. V imenu nemških socijalnih demokratov je izjavil Vollmar, da bi bila nesmisel, spojiti vse narode na programu internacionalizma. Ravnotako neumna je ideja, z generalnim štrajkom odpraviti vojske, kakor ideja, čez noč uničiti kapitalizem. Glavni pogoj socializma je, dobivati vedno več vpliva na vlade in na javno mnenje.

Zarota v Lisaboni.

Madrid, 21. avgusta. V Lisaboni so razkrili zaroto proti kralju in ministrskemu predsedniku. V delavskem delu mesta se je razpočila bomba, vsled česar je bil neki mladenič ubit, dve osebi pa sta bili ranjeni. Vsled policijskih poizvedovanj so zaprli medicince Jozé Vettencoura, ki je priznal, da je vodja zarote, ki ima namen, ubiti z bombami kralja in ministrskega predsednika. Zaprli so trideset sokrivcev, ki vsi pripadajo republikanski stranki. Obravnava se bo baje izvršila takoj tajno na neki križarki, nakar bodo obsojene poslali na indijske otoke v prognanstvo.

Punt v Maroku.

Pariz, 21. avgusta. Ker se francoskim vojakom ni posrečilo, pregnati marokanske puntarje daleč od Casablance, je položaj vedno zelo kritičen. General Drude je prosil francosko vlado brzojavno za več vojaštva. Govori se, da je bilo pri zadnjem spopadu ubitih nad 2000 Arabcev, kar pa je brezdvomno pretirano. V obmorskih naselbinah se širi agitacija za izgon vseh Evropejcev. Bati se je, da puntarji obkolijo francoski vojni tabor, ker se je puntarjem pridružilo že mnogo maroških vojaških oddelkov. Štiri najvažnejša plemena južnega Maroka, ki so proglasila sultanovega brata Mulej Hafida za sultana, se pripravljajo za napad na Casablanca. Govori se, da Mulej Hafid že koraka proti Casablanci na čelu 6000 mož, ki imajo s seboj tudi topove.

London, 21. avgusta. Na levo krilo francoskih čet se pripravljajo znova napad. Iz Rabata je prišel močan oddelek puntarjev ter so se ustavili nasproti francoskim pozicijam. Arabci Mazaganci so izjavili gubernatorju, da bodo mirni le tedaj, ako odidejo francoske vojske ladje.

Gubernator v Fesu je pozval Francoze in vse druge Evropejce, naj zapustijo prestolnico, ker se je bati nemirov.

Madrid, 21. avgusta. Minister zunanjih del je povedal, da so Anglija, Francija, Nemčija in Spanija pooblastile svoje konzule v Fesu, naj v slučaju kake nevarnosti nemudoma odpotujejo s svojimi kolonijami.

Pariz, 21. avgusta. Vojak, ki je v veliki mošaji v Fesu proglasil sultanovega brata Muleja Hafida za sultana, je bil javno obglavljen. Nastal je velik strah, ker proklamacija drugega sultana, dokler živi še prvi, je znamenje za revolucijo. Takoj so se trgovine zaprle, a židje so se zabarikadirali. Za novega sultana proglašeni Mulej Hafid, ki je bil dosedaj namestnik v Marakešu, je začel zbirati vojsko. Pravi sultan je v veliki nevarnosti.

Zahtevajmo občno državno zavarovanje proti ulmam!

Nesrečna toča napravi pač vsako leto v raznih krajih večjo ali manjšo škodo, toda da bi tako pogosto klestila in tako uničevala vse poljske in druge kmetijske pridelke kakor letos, ne pomnijo mnogi stari ljudje.

Že nekaj tednov sem dohajajo neprenehoma žalostne novice, da je toča v tem ali onem okraju vse uničila. In resnica je, da kjer se je letos vsula, je z malimi izjemami vse ogolila, tako da so nekatere občine popolnoma ob ves pridelek. To je tem žalostnejše, ko je ravno letošnje leto vse dobro kazalo, zlasti pa trte.

Na Kranjskem je toča že v več krajih potolkla, n. pr. vinograde na Trški gori in v Grčevju na Dolenjskem, pa tudi po Notranjskem in Gorenjskem je prav močno bila. Ponekod, n. pr. na Trški gori pri Novem mestu, v Dobrničah in v Vremah ter v Smerjah v Vremski dolini je pobrala toča 80—100% vseh pridelkov. V nekaterih vinogradih ni bilo dobiti ne enega vsaj deloma nepoškodovanega grozda in na bližnjih njivah ne ene cele bilke.

Na novomeški Trški gori, kjer se prideluje priznana dobra vinska kapljica, so bile trte močno obložene z zdravim grozdom. Vse se je trudilo, da bi jih do jeseni ohranili zdrave, zato ni nihče štedil ne z galico, ne z žveplom, toda komaj 10 minut trajajoča uima je uničila ves up.

LISTEK.

Morala v šoli.

Slučaj je nanesel, da so mi prišle v roke učne knjige, ki jih rabijo v naših ljudskih šolah. Listal sem v teh knjigah, pogledal tod nekaj in tam nekaj in se spomnil onih časov, ko sem sam rabil take knjige. Spoznal sem, kako praktično so današnje učne knjige, koliko več se otroci dandanes nauče, spoznal sem pa tudi, da so šolske knjige v enem oziru danes prav tam, kjer so bile pred mnogimi leti, namreč v oziru moralnega pouka.

§ 1. ljudskošolskega zakona z dne 14. maja 1869. leta drž. zak. št. 62. določa glede namena in uredbe javnih ljudskih šol: »Ljudski šoli je naloga otroke npravno-pobožno vzgajati, razvijati jim duševne moči, oskrbovati jih s potrebnimi znanostmi in zvedenostmi v nadaljnjo izobraževanje za življenje in dajati jim pravo podstavo, da bodo enkrat vrli ljudje in državljani.«

Kratki smisel te postavne določbe je: ljudska šola naj otroke vzgoji za moralne ljudi, za pobožne ljudi in naj jih opremi s tistimi znanostmi in zvedenostmi, ki jih rabijo za življenje.

Kako je z moralično vzgojo staršev, pač ni treba praviti. To ve vsakdo, kdor pozna razmere na kmetih.

Tudi cerkev ne stori skoro nič za moralično vzgojo, ker je duhovščina vse svoje delovanje koncentrirala na to, da zadobi neomejen vpliv na ljudstvo in vzgoji v ljudstvu verški fanatizem ali, bolje rečeno, da napravi iz ljudi fanatične klerikalce, kar je, mimogrede omenjeno, že samo na sebi nemoralen cilj. Moralično vzgojevanje mladine, poduk odraslih v morali — to so postale postranske stvari za duhovnika, prav zaradi tega, ker je duhovnik zapustil svoje prejšnje nepolitično stališče in postal strankar in politični agitator. Vera je postala sredstvo v dosegu političnih namenov in vsled tega je njena moralična vsebina stopila v ozadje. Kako tudi naj bo učitelj morale človek, ki rabi najbolj nemoralna sredstva v dosegu svojih namenov.

Starši in cerkev torej ne prideta kot faktorja za moralno vzgojo mladine dosti v poštev, dasi bi morala biti prva faktorja. To je glavni vzrok slabega moraličnega stanja mase.

Ne vem in ne morem torej razpravljati o tem, kako se v šoli vestno skrbi za moralno vzgojo. Gotovo ima učitelj dosti prilike, da ustno navaja otroke k vsemu, kar je dobro in lepo,

a kdor ni šolnik, ta si zamore napraviti sodbno o moralni vzgoji samo po šolskih knjigah. Tu so merodajne knjige za verouk in za čitanke.

Morala je po moji sodbi nauk, ki iz pojavov življenja izvaja, kaj je prav, dobro in lepo, in kaj ni prav, nego slabo in grdo. Površen pregled šolskih knjig pokaže hitro, da se uči morala v obliki ukazov in prepovedi, da igrajo glavno vlogo božje, cerkvene in državne zapovedi in prepovedi. Teh se mora otrok naučiti na pamet, ne glede na to, če jih umeje ali če jih ne umeje; naučiti se jih mora, kakor »regelece« gramatike in računstva. Pravzaprav se otroci nauče v šoli cerkvenega in državlanskega kazenskega zakona. Napolni se jim pač glava z vsakovrstnimi predpisi in postavami, kako se morajo ljudje v življenju ravnavati, — če je oblastveno predpisana morala tudi prava morala, to naj pustim na strani — ali kaj pomaga to, ko pa se s tem ne da vzbuditi v srcih mladine spoznanje morale, (za to ni zrela) — niti tako močno in resnično čustvo, da bi se pozneje v bojih življenja ravnali ljudje po tem čustvu in bi jim dalo to čustvo moč premagovati zapeljivost, strasti in slaba nagajanja. Šola — v prvi vrsti verouk — vtepa mladini same moralne formule, v srce pa ne vseje tega, kar bi otroku, kadar odrase, pomagalo,

spoznati velečastje moralnih zakonov in mu dalo notranjo moč se po njih ravnati. Metoda, ki se rabi pri verouku, ne more roditi sadu, kajti otrok se uči morale nekako tako, kakor papiga besed. »Spoštuj očeta in mater —«, »umivaj se« — »ljubi vse strice, tete, botre« — »bodi pokoren duhovnikom mežnarjem in »biričem«, »ne kolni« — »ne prešestvaj« — »spoštuj nedelje in praznike« — »ne zaželi svojega bližnjega žene« — kak vtisek morajo take zapovedi napraviti na otroka? Prav nobenega, posebno če otrok vidi, da so oče vsako nedeljo in vsak praznik pijani, da sami sede pred hišo in opravljajo sode, da fantje vasujejo in se pretepajo, itd. itd. Otrok se pač nauči teh dolgočasnih litanij, v spominu mu ostanejo kot fraze, na njegovo srce pa to nič ne vpliva.

(Konec prihodnjik.)

Brata.

Povest. — A. P. Rušič.

(Dalje.)

Zvečer se je vrnil pijan. Baraka je bila prazna in šele ko je prižgal svečo, je videl na zgornjem koncu na postelji Klarico. Pogledal ji je v drobni in nedolžni speči obrazek, ves umazan in moker od solz. Dolgo je gledal v ta obraz in mrmral:

Pa ne samo na Kranjskem, marveč od vseh krajev prihajajo tužna poročila o velikih poškodbah po toči. Tako je n. pr. močno potolkla po hloških vinogradih okoli Ptujja na Štajerskem, ponekod na Krasu, v Furlaniji, po tržaški okolici, po Istri, Dalmaciji itd.

Koder je toča tudi poljske pri-delke ter celo travo in deteljo popolnoma zbila, je ljudstvo kar obupano ter se resno bavi z mislijo na splošno izselitev, kajti z državnimi in dežel-nimi podporami, ki jih dode bodisi v denarju ali v blagu, je poškodovan-cem le malo pomagano. Ko bi se ho-telo vsem potrebam le deloma za-do-stiti, bi se moralo letos samo vino-gradnikom v prizadevni deželah več milijonov kron dovoliti.

Da bi se s podelitvijo takih pod-por le količak položaj ublažil, ni mi-sliti, kajti podelitev večje ali manjše državne podpore je v Avstriji, vsaj na Kranjskem, večkrat odvisna od faktorjev, ki niti pojma nimajo o na-šem kmetijstvu, dočim se poročila župan-estev in strokovnjakov le za silo upošteva.

Z razdelitvijo nezadostnih pod-por, ki delajo glavarstvom in župan-stvom neverjetne sitnosti, se doseže pogostokrat ravno nasprotno, kakor se je hotelo doseči. Ker je pri takih razdelitvah sploh nemogoče vsem ustreči, nastanejo nehotne medsebojni prepri, žaljenja in nasprotstva.

Kdor se dandanes s kmetij-stvom sam bavi, v kakšne težave mora prebiti in koliko izdati, preden spravi svoj pridelek pod streho, od-nošno v denar. V slučaju uime so vsi občani enako prizati; zato bi pa mo-rali priti pri razdelitvah tudi večji posestniki v poštev. Toda ti rajši utrpe vsakršno darilo, kakor da bi si za nekaj kronic ali par mernikov žita nakopali na glavo še večje sovraštvo svojih sosedov in soobčanov.

V takih slučajih bi mogla vlada le z znatno pomočjo obupno in raz-burjeno ljudstvo pomiriti. To bi se pa dalo doseči edino le na ta način, če bi se ustanovila splošna državna zavarovalnica proti uimam, t. j. pro-ti poškodbam po toči, vodi, mršesih, suši in vetrovih ter mrazu. Pri tem bi se lahko upoštevalo tudi zavaro-vanje živine.

Če se v tem oziru kmalu kaj ne ukrene, pojde naše itak že napol ban-kerotno kmetijstvo vidno rakovo pot.

Gospod komercialni svetnik in deželni odbornik Fr. Povše je sicer že pred leti stavil tozadevni predlog v državnem zboru, a ker nimajo mnogi mero-dajni faktorji nikakega zmisla za povzdigo našega kmetijstva, se se-veda ni nič storilo v tem oziru. Sedaj pa, ko je v parlamentu velika agrarna stranka, naj bi vsi kmeto-valci in kmečki posestniki brez izje-me zahtevali, da se vsi državnozbor-ski zastopniki za to pereče vprašanje krepko zavzamejo. Tukaj mora velja-ti načelo: eden za vse, vsi za enega.

Fr. Gombač.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. avgusta.

— Brezstidni lažnivci. Letos na spomlad je bila vlada pripravljena sklicati deželni zbor Kranjski v svr-ho, da stori potrebne sklepe glede o-sušenja barja. Hotelo se je, da naj se razpravljajo samo glede osušenja barja, vse druge zadeve pa naj se pu-ste na strani. V to svrhu so bile vpra-sane vse tri stranke. Nemei in narod-

no-napredna stranka so se brez obo-tavljanja izrekli za to, da se skliče dež. zbor v rečeni namen, zakaj o-sušenje barja je tako velikanske važ-nosti v gospodarskem oziru, da je brezvestno hudoodelstvo na občni ko-risti, če se to po nepotrebnem zavle-če. Nemei in narodno-napredna stranka so torej bili za sklicanje dež. zbora, da reši osušenje barja, kleri-kaleci pa so bili proti temu in zaradi odpora klerikalcev se tedaj deželni zbor ni sklical. To je faktum, ki ga lahko potrdita dež. predsednik Sch war z in dež. glavar Detela. Samo zaradi odpora klerikalcev se se-takrat ni sklical dež. zbor, samo po krivdi klerikalcev s to ji sedaj vprašanje o osušenju barja in ne more ni-kamor naprej, samo po krivdi kleri-kalcev je ta velikanskopomembna gospodarska naprava zopet odložena za kdo ve koliko let. To je resnica in samo najpodlejši lažnivci more imeti pogum to dejstvo tajiti. »Slove-nec«, ki živi od laži, ima ta pogum. To je naravnost nečuvstvo, da se upa ta list utajevati celo take stvari, ki so tako notorične, kakor ta. Brezstid-ni lažnivci — to je vse, kar se more na tako urnebesno podlost zagnati klerikalni tolpi in obraz.

— Črna internacionala sklicuje za sredi novembra splošen katoliški shod za celo državo na Dunaj. »Da pa bode ta boj bolj uspešen, moramo po besedah »moli in delaj« ne samo si zagotoviti pomoč od zgoraj, marveč tudi pripraviti in ostriti orožje — pravi oklic, na katerem so podpisani klerikalci vseh narodnosti. Kaj kleri-kaleci že več ne verjamejo v božjo vsegamočnost, da jim »pomoč od zgoraj« več ne zadostuje? Bog je ven-dar vsegamočen in vsega voden in bo svojo cerkev že sam obvaroval vsake škode. Zoper božjo voljo ne pa-de noben las z glave in tudi vsi brez-verei ne bodo cerkvi mogli ničesar storiti, če ni Bog s tem zadovoljen. Čemu se torej ti prelatje, aristokratje in špekulantje, ki so združeni v kato-liškem centralnem odboru, tako pe-hajo?

— Klerikalni narodnjaki. Da je vse narodno navdušenje, ki ga hlinijo naši klerikalci, zgolj slepilo in pesek v oči nerazsodni masi, doka-zuje najbolj boj, ki so ga pričeli kleri-kaleci proti »Družbi sv. Cirila in Metoda« v tistem trenutku, ko so iz-gubili neomejeno moč v tem zavodu. Dosedaj so bili klerikalci dolgo vrsto let absolutni gospodarji v družbi in napredni elementi so bili samo dobri v to, da so jim ponižno hlapčevali, plačevali in družbo vzdrževali. Čim pa so se plačujoči sloji postavili na stališče, da hočejo imeti v družbi tudi svojim prispevkom primerno veljav-no besedo, zlasti ker so uvideli, da tira klerikalno gospodstvo družbo na rob gmotnega in moralnega propada, so klerikalci zasikali kakor razjarje-ni gadje in jeli groziti z bojkotom, ako se ne pusti družba še nadalje v njihovih rokah. No, te groznje niso vlek-le, ker je vedel vsakdo, da kleri-kaleci niti desetinke tega niso prispe-ovali, kar se je nabralo za družbo. Družbino vodstvo je prešlo v delavne neklerikalne roke, klerikalci pa so jeli izvajati svojo grožnjo z bojkot-om. Začetek so napravili na Jeseni-cah, kjer je načeloval tamkajšnji po-družnici znani zloglasni župnik Za-bukovec. Po iniciativi tega fanati-čnega popa se je podružnica razdru-žila in poslala svoje knjige vodstvu »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljano. To dejanje je za klerikal-ce veleznačilno in dokazuje, da jim ni čisto nič za narodno stvar, marveč da

se dajo pri svojem delovanju in ne-hanju zgolj voditi od brezmejne svo-je strankarske strasti. Ako je Zabu-kovec kot strankar užaljen, lahko iz-važa konsekvence, ne da bi se mu moglo to posebno v zlo šteti. Mož bi bil lahko odstopil kot podružnični na-čelnik ter izročil vodstvo podružnice drugim rokam. Toda pop, ki je izgu-bil že vsak narodni čut, je v svojem zakrknem strankarstvu podružnico naravnost ubil iz golega maščevanja, ker se na skupščini v Bohinjski Bi-strici ni vse izteklo tako, kakor si je želel on in njegovi somišljeniki. Takšni so klerikalni narodnjaki! In to herostratsko početje proslavlja »Slove-nec« in ga priporoča v posnemanje! Fej! Ta slučaj na Jesenicah je me-mento naprednim elementom, naj pazijo, da razni Zabukoveci tudi dru-godi ne razbijajo podružnic na slič-nen način, kakor so to storili na Jeseni-cah. Torej pozor!

— Italijanski cerkveni škandal i n »Slovenec«. Znana je predznanost, s katero utaja »Slovenec« vse, kar mu ni všeč. Se stvari, ki se zgodijo do-ma, o katerih se vsakdo lahko prepri-ča, utaja v največjo brezstidnostjo. »Laž je, vse laž, od konca do kraja laž« — tako se upa pisati škofovo, glasilo. In če je kaka stvar sodno do-gnana, pa pravi — obojenec je ne-dolžen, liberalci so ga po krivici ob-sodili. Še z večjo nesramnostjo se upa ta list tajiti stvari, ki so se zgodile v oddaljenejših krajih. Zdaj n. pr. so vsi evropski listi polni poročil o raz-kritih duhovskih in samostanskih škandalih v Italiji. Vsled teh škan-dalov je nastalo v Italiji velikansko protiklerikalno gibanje. Zgodile so se velike demonstracije, primerili so se izgrebi, pri katerih je moralo vo-jaštvo streljati in je ubilo več ljudi in na stopine drugih ranilo, dogodili so se napadi na posamične duhovni-ke, na cele samostane in tudi na cer-kve. Tako velikansko gibanje, taka revolucija vendar ne nastane brez vzrokov. Preprosto ljudstvo se zoper duhovnike sploh težko dvigne. V Bo-rovnic si gotovi ljudje še v čast šte-jejo, da je fajmošter oskrnil več šol-skih otrok. Ni dvoma, da je početje italijanskih duhovnikov — poročila izpred sodišča v italijanskih listih govore dan na dan o obsojenih du-hovnikih — le s o d u d n o i z b i l o. In kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo, če bi vlada ne postopala tako ostro in brezobzirno. Vlada štiti zdaj cerkev in duhovnike z vsjo silo in ve zakaj: Ker bo odsele cerkev vlado podpira-la proti socialnim demokratom in li-beralcem. »Slovenec« pa o vsem tem nič ne ve, nego le po svoji navadi kriči: laž, laž, laž. Kaj ima svo-je čitatelje še vedno za tako bedaste, da mu bodo verjeli. Kaj je kdo še ta-ko neumen in bo verjel, da se more z izmišljotinami pripraviti na stotiso-če ljudi do revolucije zoper cerkev? »Slovenec« si bo moral že izbrati drugo taktiko, če bo hotel varati jav-nost v tej zadevi.

— V svoji zlobnosti so otročji. Pretekli terek si je škofovo glasilo privoščilo veselje in dalo dosledno, kjer se v listu omenja poslanec Ivan Hribar, natisniti njegovo ime z ma-limi začetnimi črkami. Menili so, da so si s tem izmislili nekaj posebno iz-virnega in genialnega, a so se poka-zali samo brezmejno otročje, dasi so hoteli biti samo zlobno maliciozni. A pri tem še v svoji ideji, pisati njim toli neljubo ime poslanca Ivana Hri-barja z malimi začetnimi črkami, niti originalni niso, ker samo opičejo po-snemajo hrvatski napredni list »Po-kret«, ki je pred več nego enim letom

prišel na idejo tiskati ime Starčevi-čanca dr. Elegovića z malimi črkami. Vidi se torej, da so časti vredni po-svečeni in neposvečeni uredniki že prišli popolnoma na psa, ker morajo krasti ideje pri naprednih listih, ako mislijo izkubati kaj posebno origi-nalnega. Da se jim pa ta »kuha« na-vadno ne posreči, je krivo največ to, da so gospodje okrog »Slovenca« spo-sobni samo za robsko posnemanje in imitiranje, niso pa dostopni svobodni invenciji. Sicer pa smo prepričani, da se poslanec Ivan Hribar toliko bri-ga za to, kako pišejo pri »Slovencu« njegovo ime, kakor za lanski sneg.

— Euharistični shod za Ljub-ljansko škofijo se je otvoril danes in zato je koj jutraj legla nad Ljub-ljano neprodorna megla. Ker nič ne damo na slučaje, smo preverjeni, da je izpuhtela iz glav Prečastitih, Ve-lečastitih in Častitih Gospodov in se koncentrirala nad njihovim tabori-ščem v viden znak nevidne milosti božje. Nekdaj so nad zbranimi apo-stoli plaval jezik, v glavi pa jim je ostal duh, zdaj pa je iz Njihovih glav spuhel ves megleni duh in ostali so jim le jeziki. — Prav posebno gosa-megla je visela nad škofijskim po-slopjem.

— Katoliška maščevalnost. Za časa državnozbojskih vpletov je bila neka delavka I. G. v službi pri zgrad-bi poslopja, ki ga zida »Katoliška ti-skarna«. Na dan volitve, ko se je izvedelo, da je zmagal župan Hribar, je ob tej vesti zaklical tudi mož ime-novane delavke: »živio Hribar«. Slu-čajno je slišal ta vzklie kanonik K a-l a n, ki je bil radi tega klica ves raz-burjen in razjarjen. Na večer je dal poklicati imenovano delavko in jo vprašal, ako je bil dotičnik njen mož, ki je klical »živio Hribar«. Ko mu je žena to pritrdila, ji je takoj izročil njeno delavsko knjigo in ji rekel, da je odpuščena iz službe, češ, naj gre dela iskat k Hribarju. Tako postopajo klerikalci, mi pa še nadalje mirno redimo klerikalne gade na svojih prsih!

— Učiteljska vest. Učiteljski kandidat Karel Rostohar je ime-novan za provizoričnega učitelja na petrazrednici v Kostanjevici; učite-ljica Franja Čerov je premeščena iz Mokronoga na dvorazrednico v Ve-liko Trn.

Radogoj. Prošnje za celoletne ustanove v znesku 200 K je vložiti za šolsko leto 1907./8. pri odboru »Dijaškega podpornega društva Ra-dogoj v Ljubljani« do 1. kimoveca t. l. Prošnje imajo vložiti tudi lanski podpiranci, ki se reflektirajo na pod-poro. Na poznejše prošnje se odbor načelno ne bo oziral. Prošnjam je priložiti izpričevala in na-t a n e n e ter resnične opise o premo-ženjskih razmerah. Odbor apelira na dijaštvo, da vlože prošnje le tisti, ki brez te podpore ne bi mogli iti na vi-soko šolo.

»Res pharmaceuticae«. Včeraj je imel gremij kranjskih lekarjev sejo v hotelu »Union«. Obisk je bil nekaj radi slabega vremena, nekaj pa, ker se gospodje za tako važne se-je premalo brigajo, pičel. Razmotri-vale so se stanovske razmere in že-leti bi bilo, da bi se sestanki večkrat vršili, kar bi bilo za razvoj in obstoj lekarniškega stanu gotovo koristno. Predsednik društva, gospod lekarnar Mayer, je v lepih besedah odgovar-jal tudi na dopis v »Slovenskem Na-rodu« glede slovenskega uradovanja. Pojasnil je, da društvo ni politično, da obuje vsak, v katerem jeziku mu drago, da ima gremij slovenski pečat itd. Lekarnar Hočevar se mu je za-

hvalil v slovenskem jeziku za prija-zno pojasnilo, ki zadostuje stanu pri-merno za naše razmere. Sejo je poča-stil tudi starosta lekarjev, cesarski svetnik Savnik, ki je vedno z vedo in nasvetom eden najmarljivej-ših članov društva. Dixi.

Zaničevanje siromakov. Delavec Josip Bizjak je, kakor je bilo že po-ročano v št. 184. »Slovenskega Naro-da«, pri kopanju v Gradaščici na Vi-ču utonil. Glede pogreba je župan-stvo odločilo, naj se po maši jama blagoslovi, truplo pa brez duhovnika pokopje, ker duhovniki ničesar za-stonj ne naredi. Gospod delovodja je nato zahteval, naj bo pogreb dostojen in je obljubil, poskrbeti za pokritje stroškov. To je izdalo. 10. t. m. je bil po maši pogreb. Franciškanski pater je pogrebne ceremonije prav povr-šno opravil. Se tega ni zapazil, da pred sprevedom ni nihče nosil ne kri-ža ne svetilke. Pri imovitih ljudeh se zvonji, poje in blagoslovlja, da kar konca ni, pri tem siromaku pa je franciškanski pater še molitve čital tako, da ga ni nihče razumel. Pač pa gospoda ni pozabila na račun. Za ka-kih deset minut opravila se je zahte-valo 12 kron. Ali je mar to delo usmi-ljenja? Ko je bil sluga, ki je prinesel račun, opozorjen, da je 12 K vendar preveč, je vzkliznil: Ja, zakaj ste pa z v o n i t i pustili! Tu se zopet vidi, kako duhovna gospoda delavce in sploh siromake zaničuje. — Ogor-čeni delavci na Viču.

»Sokol Ljubljana I.«. Ustanovni občni zbor telovadnega društva »So-kol Ljubljana I.« vršil se bo sredi meseca septembra. Natančnejši podatki se objavijo pravočasno.

Društvo zdravnikov na Kranj-skem priredi danes ob 6. zvečer na dermatologičnem oddelku deželne bol-nice izredno mesečno zborovanje. Se-danji nadomestni voditelj oddelka, sekundarij dr. M. Rus bo pokazal slučaj smrkavosti, ki je bil sprejet na oddelk, dočim bode prosekto-r dr. I. Plečnik demonstriral bakte-rijološke preparate in kulture bac-ila smrkavosti. — Smrkavost je zelo redka in zelo nevarna, po navadi smrtonosna kužna bolezen, ki od smrkave živine, osobito od konj, pre-haja tudi na človeka. Ker se sedaj v nekaterih krajih Kranjske pri konjih pojavlja smrkavost, treba je tako pri opravljanju konj, kakor pri snajenju hlevov posebne pazljivosti. Glavni vir okužbe so izločila ugnid, ki se napravljajo v nosu in po koži smr-kavih živali. Ta izločila pridejo ali sveža pri snajenju konj ali pa izsu-šena in pomešana med steljo in prah v hlevu na kako rano ali razpoklino človeške kože in provzročijo tako smrtno okužbo.

Podružnica I. avstr. društva državnih slug v Ljubljani nanzanja, da priredi dne 25. avgusta t. l. ob 2. popoldne shod v Novem mestu v re-stavraciji g. Jakca ter vabi tem po-tom vse tovariše in člane k obilni udeležbi. Razpravljalo se bode o or-ganizaciji slug ter o udeležbi pri od-poslaniškem dnevu na Dunaju. Odhod iz Ljubljane ob 7. jutraj. Sestanek na kolodvoru južne železnice.

Gibanje med železničarji. V nedeljo so imeli zastopniki železni-čarskih krajevnih skupin v Mariboru sestanek, na katerem so sklenili, da začno s pasivno rezistenco v svrhu zvišanja plač ob času, ko se ne bo škodilo vojaškim vajam. Želez-ničarji tudi ne bodo delali pasivne rezistence pri osebnih vlakih, mar-več samo pri tovornih vlakih. Ta sklep je bil storjen na priporočilo dunajske centrale. Reklo se je, da bi

»Kaj napravim s teboj, Klarica? Kam greš in kakšna je tvoja pot?« Sedaj, ko je bil pijan, je bil ginjen še bolj in misli njegove polne obupa.

Sel je ven in nekoga iskal. Tupa-tam so ležali njegovi tovariši na zemlji in gledali v krasno brezkončno nebo, ki so svetlele na njem zvezde, žareče in meglene. Nihče se ni zmenil zanj.

Pod golim in ljukim gričem je v temi ležalo nekaj ljudi na razgreti zemlji. Pogledal jim je v obraze in se vsedel poleg njih. Tu je bila Fina, brezbrizna in lena, a poleg nje je se-del močni in dolgi laški delavec, po-polnoma obrit, z malimi, prikritimi očmi in črnimi ter mastnimi kodri, ki so se svetlikali v svetli noči. Bru-talen in odločen je bil njegov košeni obraz in njegova svitla obleka je bila vsa razcefrana in posvalkana. Na drugi strani Fine je na pol čepel, na pol sedel Urh in poleg njega sta se valjala po zemlji še dva človeka, od katerih eden je imel na sebi plavo obleko in bil po obrazu ves sajast.

Ozrl se je Hilarij v Fina s pro-sečim pogledom, toda ona se ni zme-nila zanj.

»Dober večer!« je izpregovoril glasno.

Nekdo je globoko zarenčal in čez trenotek se je obrnil laški delavec do njega in mu ostro pogledal v lice ter oči.

»Pijan si!« je zamrmral.

Vsi so molčali, dokler ni izpre-govoril zopet Hilarij:

»Ardigal!«

Italijan se je obrnil. »Ali imaš žganja?« je zašepetal. Zagrabil je ve-sel prazno steklenico, ki je ležala po-leg njega in jo zavilhtel daleč proč...

»Nimam!« je odvrnil Hilarij.

»Tako... Kje si se zabaval? Sam si se nasitil, a nam nisi prinesel ničesar? Pes!«

Hilarij je miroval, dasi se je sr-dil, da se Fina še vedno ne zmeni zanj... Kakor bi ga sploh ne bilo...

Urh pa se je smejal kakor opoldne... Ta smeh je srdil Hilarija in zato mu je rekel s pijano trdovratnostjo osorno:

»Čemu si tu? Proč pojdi!«

Urh ga je ves začuden pogledal.

»Zaradi tebe?« Hudoben in izzi-vajoč je bil ta odgovor in spekel je Hilarija neizrečeno.

»Proč pojdi!« je trdovratno po-novil pijani Hilarij.

»Nečem!«

Molče je vstal Hilarij in opote-kajoč je šel okolo Ardigala in Fine k bratu. Še predno se je Urh nadejal, zavalil se je Hilarij težko nanj in ga pričel daviti... Urh je poblebel in nerazumljivo grgral; oziral se je pro-seče po ostalih in se branil krčevito. Nihče se ni zmenil za prepirajočo se brata. Suval je Hilarij brata v prsa, pokleknil mu na trebuh in ga pritisnil krčevito z zardelim obrazom k zemlji. Ko ga je naposled ves truden izpu-stil, se je oddalžil Urh za par korakov in Hilarij je ves zasopel sedel nazaj na prejšnje mesto.

Dolgo so molčali.

»Fina, glej kaka luna je danes, kakor bi frfotal kos pajčolana na ne-bu!« je končno izpregovoril zopet Hi-larij. »Ali bo ščip?«

»Ne vem! Nisem doma v teh kra-jih,« je malomarno odgovorila. »Smr-diš po žganju, nesrečnež!«

»Ne bodi siten! Ali ti prikop-ljem eno?« je z veliko mirnostjo pri-pomnil Italijan.

Onemogel je omahnil na zemljo. Nestalno mu je prožil pogled po obrazih navzočih. Srdil se je, da mol-če vsi tako trdovratno, odkar je on prisedel. Volkovi! si je mislil in stu-dil so se mu, studilo se mu je vse, česar se je domislil. Z očmi je begal neprestano in naposled mu je po-gled zopet obvisel na Urhu. Gledal je Urh vanj s svojimi prekanjenimi očmi, ki so se smejale venomer in tudi usta njegova so se zaokrožila v ironični, prešerni smeh.

»Poberi se!«... je jezno siknil nanj.

Urh pa je molčal, a njegove oči so se neprestano in zasmehujoče ozi-rale v Hilarija iz polteme.

Vstal je zopet Hilarij. Ni imel miru; kakor bi se žgal na ognju. To-da Urh ga ni več čakal mirno; tudi on je vstal. Vzdignil je Hilarij roko in zamahnil trdo. Tedaj pa se je Urh nenadoma in z veliko naglico obrnil in roka je zabobnela po zritem, grba-stem Urhovem hrbtu kakor po deski. Podstavil je Urh brato nogo in ga

močno sunil v prsa; Hilarij je padel, da je zabobnela sesušena zemlja.

»Ti si upaš brata svojega?« je vpil Hilarij, togote poln. »Ti... ra-belj satanov!«

Mirno se je smejal in izzival Urh s svojimi zelenkastimi očmi.

»Pijan si, Hilarij!«

Iz polteme so se upirale vanj oči v zelenkasti luči. Še vedno so se kro-hotale; krohotale so se vedno bolj... Počasi se je oddaljeval Urh po bregu nizdol in kričal razločno in počasi:

»Tvo-ja že-na je re-va... ti pa si no-rr-rec!«

Bil je onemogel in potr. Zjokal bi se najrajši od jeze in od sramote. Kdaj je pač postal tako šibek in ubog? Kdaj? Sel je v barako, a se je kmalu vrnil. Opazil je Urh, da nese skrivaj neko temno stvar v roki in zato se je naglo oddaljeval. Hilarij je šel oprezno in počasi za njim. Napo-sled je šel hitreje, potem je stekel in vihtel v roki težko tesarsko sekir.

»Ubijem te... kakor mačka! Kaj si mi — brat?« Ves zasopel je tek-el za Urhom, ki se je zibajoč naglo oddaljeval.

»Tvo-ja že-na je re-va...«

»Ubijem te... hinave!«

Zapletli ste se mu nogi v nizko grmičevje in padel je zopet. Trnje se je zarilo neusmiljeno v meso in po obrazu, po očeh ga je udarilo vejev-je. Zaihtel je glasno in se zasmilil sam sebi. Urh pa je stal na pesku ob morju in kričal:

»No-rec sil!«...

»Proklet bodi Urh, od brata svo-jeja!...« Zaklel je grdo in zavilhtel težko sekir ter jo pognal v dolino. Vzduh se je stresel in zaživljajo gro-zoče, zvenelo je železo, zadevajoče se v skalovje in naposled se je začulo, s kako srditostjo se je zapčila sekira v zemljo.

»Pes!«

Porogljiv smeh je odmeval z brega.

Ko se je vrnil, ni našel nikogar več. Opetekel se je na grič. Daleč doli ob morju so trepetale v temi tri ne-razločne postave. Izginile so za tre-notek, pa se zopet pojavile.

Položil je roko nad oči in gle-dal dolgo... Konture so bile nerava-ločne in zdelo se mu je, da spoznava temne senice po poznatih kretnjah. Tulil je kakor star volk. Solze užaljenega so mu lile kakor otroku curkoma po licih. Vlegel se je poleg Klarice in nemirno spal. Premagalo ga je svetlo južno nebo s svojo mili-no, ki je sijalo skozi odprto okno. Na njem so enakomerno svetlo žarele zvezde in lunin krajec se je smejal venomer izzivajoče. Kadar je odprl oči in zagledal ta smejoči se krajec, se je spomnil na Urha... Včasih se mu je zdelo, da ga kliče, skočil je preplašen iz postelje in se tresel ka-kor mrličen.

Preplašene, široko odprte so bile oči in on sam prestrašeno negotov.

(Dolje prihodnjik.)

železničarji, če bi med vojaškimi vajami začeli s pasivno resistenco, dosegli samo to, da bi šlo vojaštvo peš na vaje in da bi železničarji izgubili mnogo simpatij pri občinstvu, ki je zdaj na njihovi strani. Pasivna resistenca se začne v času največjega prometa z blagom, torej jeseni — če se dotlej železniška podjetja ne bodo spametovala.

Na I. gimnaziji v Ljubljani je za prihodnje šolsko leto razpisano mesto pravega profesorja za prirodoslovje kot glavni, za matematiko in fiziko pa kot postranski predmet. Prošnje je treba vložiti do 5. septembra na deželni šolski svet.

Nenavdno življenje je bil letos tretji ali avgustov selilni rok v Ljubljani. Preselilo se je namreč 506 strank, ki so štele nekaj nad 1500 oseb. Stalno se je izselilo iz Ljubljane 17 rodbin, povečini uradniških, ki so bile ali prestavljene v druge kraje ali pa umirovljene, dočim je prišlo nanovo v mesto stanovat 26 družin. Lepa, zdrava in značna stanovanja v novozgrajenih hišah so — kjer najemnina ni pretirana — že skoro povsod odana.

Županski kandidat v Preserji. Kakor ste že poročali, se je pred kratkim vršila občinska volitev v Preserji. Vsak, kdor je hotel biti voljen v občinski odbor, mora biti župnikov podrepanik in Kobijev dolžnik. Pri nas nima občinski odbor skrbeti za blagor občanov, temveč samo za župnika in Kobija. Kaj briga župnika in Kobija, če je za občane prav, da se le pri farovžu vse popravi in da se le kaj ne stori, kar bi utegnilo Kobiju, temu vzor-katoličanu, škodovati. Oj, ti ubogo zapeljano ljudstvo! Ali res hočete, da vas bo Kobi vse podjarmil? Le še volite njegove falirane blapce in njegove dolžnike, potem smete prepričani biti, da bodo skrbeli za vas in ne edino za Kobija. Narobe svet. Če mora pa že za odbornika vsak imeti prej navedene lastnosti, kaj šele za župana? Kobi sam menda nemara biti več, ker noče imeti odgovornosti. Imeti pa mora zanesljivega moža, da bi se mu le ne izneveril. Biti mora torej popolnoma odvisen od župnika in njega. Edini pošten klerikalec je Mohar. Župniku je sicer brezmejno in slepo vdan, a ni Kobijev dolžnik. Ta torej nima vseh lastnosti. Potrebne lastnosti imata samo Blaže iz Kamnika in Tegelj iz Preserje. Prvi je najbližji sorodnik Kobijev in popolnoma odvisen od njega, ne pa menda toliko od župnika. Najboljši bo Tegelj. Doma je prevzel lepo premoženje, a je že skoraj vse zapravil. Sel je v Ameriko, a tam so ga morali drugi živiti in si je potem denar izposodil, da je sploh domov mogel. Ta je s svojim uboštvom popolnoma odvisen od Kobija. Je pa tudi cerkveni ključar. Doma pa žena hlače nosi. Nič skrbni, Tehlova mama bodo že vse „skomandirali“. Župnik, župnik, ali res hočete občino uničiti? Ali smo mi vaši farani ali je Kobi? On spada v Borovnico v faro, kaj se torej vi brigate zanj? Za trdno pričakujemo, da boste, ko bode volitev ovržena, pustili, kot dušni pastir vseh, volitev popolnoma pri miru. Mi si bomo izvolili moža, kateri bodo skrbeli za nas in vas in ne samo za Kobija. Če nas boste ubogali, verjemite, da bo prav za vse. V nasprotnem slučaju bo pa vaše ime med nami še v prokletstvu, ko že vas z davnej več ne bo med živimi. Kako je že Kristus rekel: Moje kraljestvo ni od tega sveta. Amen.

Za vodovod Cirknica-Rakek je dovolilo poljedelsko ministrstvo iz državnega melioracijskega zaklada 40 odstotni prispevek. Ker so celokupni stroški proračunjeni na 420.000 kron, znaša dovoljena ugradna 168.000 kron.

Konja je ukradel neznan tat posestniku Janezu Berniku iz Rakovnice pri Medvodah. Konj je vreden 130 kron.

Zgradbo novega mostu pri Kranju je te dni razpisala deželna vlada. Stavbni stroški so proračunjeni na 432.000 kron. Delo se bo oddalo 16. septembra t. l.

C. kr. pletarna v Radovljici. Učenci, ki se hočejo udeležiti pouka na c. kr. pletarski šoli v Radovljici, naj čim prej pripišejo svoj vstop, da zamorejo pričeti s poukom koj v začetku učne dobe 1. septembra t. l. Pogoje za sprejem so objavili že vsi slovenski listi; pripomniti je še, da je odbor preskrbel za dostojno prehrano in oskrbo vnanjih učencev za kar jim bo plačati samo 20 do 24 K mesečno. Starši, ki želite preskrbeti svojim sinovom dober obstanek za bodočnost, ne zamudite prilike in pošljite jih v to šolo. Stroške vam otrok v kratkem času povrne z zaslužkom v pletarni. V pletarno se sprejemajo tudi v pletarstvu že izurjeni mladeniči in moške. Plače po dogovoru. — Odbor c. kr. pletarne v Radovljici.

Domača lekarna v Želečah pri Bledu. Deželna vlada je dovolila domačo lekarno začasno vpokojenemu

polkovnemu zdravniku dr. Ivanu Benediku v Želečah pri Bledu.

Zagorska narodna društva priredijo v nedeljo, dne 25. t. m. veliko ljudsko veselico v prostorih gospe Weinbergerjeve v Zagorju ob Savi. Na sporedu so te-le točke: Telovadba, a) proste vaje, ki jih izvaja društvo „Sokol“, b) proste vaje, ki jih izvaja ženski oddelek, c) vaje na orodju, ki jih izvajata moški in ženski oddelek. Srečolov in šaljiva pošta. Prosta zabava, pečenje janjcev, godba pazniškega in delavskega podpornega društva iz Trbovelj, tumbu-ranje in petje. Za dobro pijačo in jedila skrbje zagorske dame v paviljonih. Začetek veselice ob 4. pop. Vstopnina za osebo 30 v. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica teden pozneje. Jisti dobiček je namenjen fondu za zgradbo „Sokol-skega doma“.

Zadružni zvezi v Celju je dovolilo poljedelsko ministrstvo za leto 1907. podpore 6000 kron za snovanje rajfajznovih in drugih kmetijskih zdru-g na Spodnjem Stajerskem.

Član uredništva „Deutsche Wacht“ znani Balogh v Celju je bil ta dni obsojen na 4 dni zapora, oziroma 40 K globe, ker je nekemu Kohnu rekel: „Windischer Jud“, ha-ben Sie Läuse am Kopf? Ta nem-skatarski izjavo je bil že tolikokrat obsojen radi razžaljenja časti, da bo nedvomno že skoro slavil svoj petin-dvajsetkratni jubilej, kakor pred leti njegov vredni bratec Oechs.

Kaznovani nemškotarski og-njegasci. Svoječasno smo poročali, kako škandalozno so se vedli ptujski ognjegasci pri požaru v Mihovcih. Uradnik banke „Slavije“ g. B. Zafošnik, ki je bil navzoč pri požaru, je ognjegasce opozoril na njihovo nedostojno vedenje, na kar so ga le-ti grdo opsovali. Pri tem sta se najbolj odlikovala trgovci v hiši slovenske posojilnice v Ptuj H. G. en w a r t in gostilničar Fr. Stromayer. Oba ta dva je Zafošnik tožil radi razžaljenja časti. Högenwart je bil obsojen na 2 dni, Stromayer pa na 1 dan zapora.

Več luči! Iz vranskega okraja se nam piše 21. avgusta: Prijazen trg vranski s svojimi udobnostmi, s krasno svojo okolico, ki nudi tolikanj lepih zletov in planinski svet, z dobro pitno vodo in kopeljo i. dr. je res kot ustvarjen za letoviščarje, ki se tu sredi med vlnudnim prebivalstvom v svežem, zdravem zraku kaj lahko okrepčajo. A eno je, kar na Vranskem ne moremo pohvaliti: to je manjkajoča razsvetljava ponoči! Ob deževnem vremenu ali pa, kadar me-se blede svoje luči ne razsiplja po tleh, je človeku kar opasno hoditi po cesti in potih vranskega trga. Sicer so postavljene svetilke, a prižigajo se ne. Ne vemo, zakaj ne. A le-to dej-stvo kaže malo obzirnosti do tržanov, prav nič pa do tujece. — Upamo, da se temu zlu karpelj odpomore! Mi-slimo, da trška uprava na Vranskem še ni v tako derutnih gmotnih raz-merah, da bi vsaj o b potrebi ne mogla pregnati malce nočne tmine.

V konkurs je prišel trgovec in opekarnar pri Sv. Vidu nižje Ptuja D a v o r i n T o m b a h.

C. kr. avstrijske državne že-leznice. Z dnem 20. velikega srpana t. l. se je otvorila med postajama Gnanegg in Feldkirchen na progi Amstetten-Pontabell ležeča postajica Mauthrücken za osebni promet ter promet s prtljago. Vozovnice se bodo izdajale na postajici. Prtljaga se bo odpravljala proti doplačilu.

K poskušnemu vlovu v škednju poročajo iz Trsta, da je aretovani mehanik Perizza pri zaslišanju na policiji pri Sv. Jakobu iz-povedal, da je nočni čuvaj v fužinah v škednju J o s i p G e t z tudi ude-ležen pri poskušnem vlovu v bla-gajniški lokal. Nočni čuvaj je baje odprl okno, da sta mogla Perizza in Calligaris k blagajni.

Vodnega kosa se sme streljati v ribarskem okraju štev. XI. pri Tr-žiču do konca l. 1909., ker baje uničuje mlado ribjo zalego.

„Društvena godba ljublan-ska“ priredi danes koncert v „Svi-cariji“. Začetek ob polu osmih zvečer. Vstop prost.

Iz Dragomlja se nam piše: Biv-šo Rudežovo graščino na Loki pri Dragomlju sta pred kratkim kupila g. Jaklič in g. Mavsar ter sta posest-vo razprodala med tukajšnje okoliča-ne. Kako da sta prodajala omenjena gospoda, o tem bo še prilika govoriti. Danes naj le povemo, kakšna Slo-venca sta g. Jaklič in Mavsar. Mož-je, ki so pokupili večji del omenje-nega posestva, so izvedeli, da hočeta izročiti g. Jaklič in Mavsar notar-sko delo g. notarju Voku. Tukajšnji naš zavedni kovač Mihael Ložar in ž njim več drugih mož so se pa temu odločno uprli. „Mi hočemo slovenske-ga notarja ali pa nobenega,“ so izja-vili. „Nemškimg notarjem mi ne bomo nosili svojega denarja.“ — „Saj je vse eno Nemec ali Slovenec, liberalce ali klerikalec,“ se jim je odgovorilo. Toda možje so ostali pri svoji zahte-

vi ter se odločili za slovenskega no-tarja g. Hudovernika.

Redka službena doba. Včeraj je poteklo 52 let, odkar je nastopil slu-žbo pri južni železnici, sedaj čuvaj na ljubljanski postaji, Matevž Sku-bic. Pač redek slučaj.

Prijeta ubegla prisiljenca. Dne 6. t. m. sta od zgradbe „Katoliške ti-skarne“ pobegnili prisiljenca Jožef Friderik Kopper in Juri Blumberger ter ukradla delavcu Ivanu Mussiniju črn, 6 K vreden suknjič, v katerem je imel beležnik z različnimi opazka-mi. Že dne 8. pa je orožništvo v Že-lezni Kapli Kopperja prijelo, Blum-berger pa je še srečno odnesel pete. Kopper se je prvotno nazival za Mar-tina Mösslacherja in Jožefa Mare-scha ter pravil, da je prišel iz Trsta, Gorice, Radgona itd. in ker je le uvi-del, da se tem bajkam ne veruje, je povedal resnico. Tudi njegov tovariš se ni dolgo veselil prostosti, kajti, ko je došel v Lino, so ga tam prijeli. S kratkega izleta se kmalu oba povr-neta z neprostovoljnim spremstvom v ljubljansko zavetišče vagabundov.

Aretovanih je bilo od včeraj do danes zjutraj v Ljubljani 7 oseb, in sicer se ga je bilo 6 na delo čakajočih koscev tako nasrkalo, da se niso prav nič brigali, da dobe dela, ampak so se spravili v šolski dvored ter tam s svojo neotesanostjo nadlegovali mi-moidoče občinstvo toliko časa, da jih je policija djala na hladno. Sedmi pa je bil policiji že dobro znani Lovro Muha, ki je bil svoj čas, kakor smo že poročali, prijet med „rokovnjači“ v Mestnem logu. Ker ima pa za me-sto prepovedan povratak, a se mu še vedno kolče po ljubljanskih zganje-točih, je bil, ko je kazal po Dunajski cesti svoj pogum, aretovan in bode izročen vojaški oblasti, ker je ostal dolžan še orožne vaje.

Slabo prijateljstvo. Včeraj proti večeru sta delavca Fran Roje in Jo-žef Zagar, oba v delu nekeje v Siški, v neki gostilni na Tržaški cesti sku-paj pila; domov grede pa sta se okoli polu 9. v Latermanovem drevoredu sprla. V prepiru potegne iz žepa Za-gar pipec ter zada z njim Rojeu v glavo tako rano, da je ta padel, Zagar pa je vrge pipec, katerega so šele po-tem našli, proč in zbežal. Ko so Rojca našli na tleh krvaveti, mu je za silo dal prvo pomoč g. dr. Rus, potem so ga pa prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

„Robutati“ so začeli mladi pa-glavci, sedaj, ko sadje zori, po vrto-vih, kjer mnogokrat napravijo več škode, kakor je vredno sadje. Pred par dnevi so prišli trije taki nepokli-cani gosti na Souvanov vrt in tam pokradli kakih 5 kg breskev. Vsi trije so znani. Starši in varuhi naj bi svo-je otroke, oziroma varovance, pred ta-kimi dejanji svarili, in če ne pomagala beseda, bi najbrže pomagala le-skovka.

Vojaški vlaki vozijo, v kolikor ne bode še kakih eventualnih izpre-memb, po naslednjem redu: Dne 20. t. m. se je peljalo ob 4. popoldne iz Pulja skozi Ljubljano v Kranj nekaj moštva 5. domobranskega polka. — Istega dne ob 7. uri 35 min. zvečer se je odpeljalo iz Ljubljane na Javornik 310 rezervnikov 7. lovskega ba-taljona. — 21. ob 12. uri 48 min. se je pripeljalo iz Gradača v Ljubljano moštvo 27. pešpolka. — Istega dne ob 2. uri 30 min. ponoči se je peljalo iz Pulja skozi Ljubljano v Kranj še ostalo moštvo 5. domobranskega polka. — 22. ob 10. uri 48 min. popoldne se pelje iz Celja skozi Ljubljano na Rakek k streljanju 87. pešpolk (1200 oseb) — 23. ob 6. uri 37 min. zjutraj se pripelje iz Maribora 47. pešpolk (1230 oseb) in se nekaj časa nastani v Ljubljani. — Istega dne ob 4. po-poldne se odpelje iz Ljubljane v Gra-dec 1337 rezervnikov 17. pešpolka. — 27. ob 2. uri 14 min. se pripelje iz Maribora 5. dragonski polk, dne 30. pa se pelje ob 4. uri 5 min. zjutraj iz Ptuja skozi Ljubljano v Kranj 15. pijonirski bataljon.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 38 Hrvatov, 11 Slovencev je pa šlo na Westfalsko.

Jugoslovanske vesti. Srbsko profesorsko društvo je imelo v nedeljo v Belgradu svoj občni zbor, katerega sta se udeležila tudi zastop-nika „Društva hrvatskih profesor-jev“, dr. Hondl in dr. Srkulj. Zborov-anju je predsedoval ravnatelj užič-ke gimnazije Atanacković; na zboru je bil navzoč tudi naučni minister Nikolić. Po daljši debati je zbor sklenil sprejeti v društvena pravila določbo o sestankih jugoslovanskih profesorjev.

»Dušan Silni« v Dubrov-niku. Dubrovniški Srbi so sklenili osnovati telovadno društvo »Dušan Silni«. V nedeljo so imeli ustanovni občni zbor, ki so se ga udeležili naj-uglednejši Srbi iz Dubrovnika in okolice. Na čelu začasnega odbora stoji Luko marki Bona.

Jubilejne slavnosti na Bolgarskem povodom dvajset-letnice vladanja kneza Ferdinand-a so se, kakor je znano, odložile na po-

znejši čas. Bolgarski listi pravijo, da je vlada te slavnosti preložila radi opozicije, ki je hotela baš na isti dan prirediti velik miting proti vladi in knezu Ferdinandu. Iz drugega vira pa se zatrjuje, da je knez Ferdinand sam odredil, naj se slavnosti odlože, ker je bil obveščen, da se na dotični dan pripravljata nanj atentat. Naj bo že kakorkoli, vse kaže na to, da je knezovo stališče po 20letnem vladan-ju nevarno omajano.

*** Drobne vesti.** Italijanski minister Tittoni pride na po-vratku s Severnika tudi v Išč ter iz-roči cesarju pismo kralja Viktorja Emanuela.

— Angleški parlament je sprejel zakonski načrt, vsled kate-rega je dovoljena poroka s sestro umrle žene.

— Velik požar. V Darm-heimu pri Stutgartu je zgorelo 40 hiš s cerkvijo vred. Socialistični shod v Stutgartu je nabral za pogorelece 5000 mark.

— Načelnik avstrijske-ga generalnega štaba je po-slal štiri častnike v Pariz, da se na-uče francosko. Prihodnje leto se poš-lje več častnikov generalnega štaba na Angleško in v Italijo, da se priuče angleškega in italijanskega jezika.

— Atentat na sultana? Policija v Čikagu je razkrila armen-sko tovarno za izdelovanje bomb ter zaprla dvajset najnevarnejših članov armenske zveze. Eden aretovanih je priznal, da se je pripravljala atentat na sultana. Vsi zločinci, ki so se poče-njali zadnje čase v Njujorku in dru-gih ameriških mestih, se pripisujejo armenski drhali.

— Za nove ruske železni-ee in za izboljšanje obsto-ječih bo zahteval ruski prometni minister od bodoče dume 16,111.000 rubljev za dobo 1908.—1912.

— Osepnice na Dunaju. Dosedaj so umrle za osepnicami tri osebe, v izolirani bolnišnici pa jih leži še 33. Bolezen se je zanesla z gos-jim perjem iz Rusko-Poljske.

— Silen vihar je divjal vče-raj v Gornji Italiji ter napravil mno-go škode. V Vidmu so tekli po ulicah celi hudourniki ter so prestrašeni prebivalci zabarikadirali vsa hišna vrata.

— Bolezen županadr. Lu-egerja se vidno hušja.

— Nadškof v Poznanju postane Nemec Reinfeld, sedaj župnik v Gornji Šleziji.

— Rumunski ministrski predsednik Sturdza je prišel na Severnik obiskat ministra Aeh-renthala.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Tepež. Dne 30. vel. travna t. l. so bili fantje iz Korena, med njimi France Kozjek, in fantje iz Briš, med temi mizarski pomočnik Janez Gabrovšek, v Grjolovi gostilni v Pol-hovem gradu. Prišlo je med obema gručama do prepira, in ko sta bila Kozjek in Gabrovšek že zunaj gostil-ne, je slednji prvega tako močno uda-ril s polenom po glavi, da se je ta zgrudil. Gabrovšek je bil obsojen na 4 mesece težke ječe.

Smola vdove. Neža Pertinač se je zagledala v delavca Vincencija Kespreta iz Cola ter sta živela nekaj časa v konkubinatu. Kespret jo je pa kmalu zapustil in izginil iz Ljublja-ne. Takrat je zapazila Neža Pertinač, da ji je ljubimec izmaknil hranilno knjižico in dvignil celo vlogo 75 K, ž njim je tudi izginila iz omare sukn-ja rajnega moža, žepni nož in ustna harmonika. En teden prej je od nje izvalil posojilo v znesku 75 K z ob-ljubo, da jih bo tekom enega meseca vrnil. Obdolženec se zagovarja, da mu je Pertinač denar posodila, on pa se je zavezal ga tekom dveh let vr-niti. Seveda je bil ta zagovor neres-ničen. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe.

Tepež pri plesu. Dne 25. malega travna popoldne je bil v Štaličevi gostilni na Hotavljah ples, katerega se je udeležilo več fantov. Med tem je neki fant vzel drugemu peresa s klobuka. To je zanetilo razburjenje in bati se je bilo, da se vname tepež. Fant France Šubic je jel svoje tova-riše miriti in je skočil med nje. Ant. Kos, delavec iz Dolenje Dobrave, je pa planil vanj in ga z zaprtim nožem udaril po čelu, Šubic ga je hotel pri-jeti za roko, Kos je pa mahal z odpr-tim nožem proti njemu ter ga vrezal na vratu, da je kri brizgnila do stro-pa. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Sirovi napadalec. Dne 26. veli-kega travna t. l. sta se fanta Mihael Korbar in France Jančigaj z dvema drugima fantoma okrog 10. zvečer vračala skozi Mali Mengeš domov. Med potjo se jim je pridružil delavec Mihael Zabret ter začel izzivati, češ, da se nikogar ne boji. Pognal je brez povoda Franceta Jančigaja v beg, po-

tem pa z odprtim nožem večkrat su-nil Miho Korbarja. Obdolženec se je brezuspšno zagovarjal s silobranom. Obsojen je bil na eno leto težke ječe.

Tepež med delavcema. Dne 16. rožnika t. l. zvečer sta se sprla delav-ca Jakob Aleš in Tomaž Putzi. Tekom prepira je dal Putzi Alešu dve zausnici. Ko se je prvi odstranil, je šel Aleš za njim ter ga je večkrat su-nil z nožem. Obdolženec pravi, da ga je zmotila pijanost. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Književnost.

— „Vohun“, roman, angleški spisal J. F. Cooper. V založbi tiskarne „Edinost“ v Trstu je izšel pravkar v slovenskem prevodu ta roman slove-čega ameriškega pisatelja. Dejanje se vrši za časa severoameriških bojev za svobodo. Izhajajoč letos v podlistku „Edinosti“ je vzbujal ta roman veliko pozornosti. „Vohun“ je knjiga, ki go-tovo razveseli vsakega prijatelja lepe pripovedne umetnosti. Po svoji lahki razumljivosti je „Vohun“ izvrstna po-vest za preprosto ljudstvo, posebno primerna za odraslo mladino. Knjiga obsegajoča 420 str. male osmerke stane samo 1 K 60 v, po pošti 20 v več. Knjiga je na prodaj v tiskarni „E-di-nosti“ v Trstu in v vseh knjigarnah po Slovenskem.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celje 22. avgusta. Gornje-radgonski okrajni zastop, kjer je dosedaj paševal znani nem-skatkar Wratseko, je po dvednevni ljuti borbi prešel v slovenske roke. Pri volitvah sta postopali obe slovenski stranki složno.

Praga 22. avgusta. Zatrjuje se, da bo češki deželni zbor sklican 21. septembra. Kako dolgo bo zbo-roval, ni znano. Najbrže samo nekaj dni, da reši najnujnejša gospodarska vprašanja.

Zagreb 22. avgusta. Danes se je pričela glavna skupščina „Hrvat-ske stranke prava“. Skupščini pre-dseduje odvetnik Grga Tušk a n. Udeležba iz vseh krajev Hrvaške iz-redno velika. Izredno dober vtisk je napravilo na Hrvate, da so prihтели na skupščino župan in dr. poslanec Ivan Hribar in odvetnik dr. Fran Novak kot zastopnika izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke in dr. posl. Fran Roblek kot za-stopnik štajerske narodne stranke. Poslanec Ivan Hribar je pozdravil skupščino v imenu „Jugoslovanskega kluba“ v dunajskem parlamentu in v imenu izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke, naglašajoč bratstvo in vsestransko vzajemnost med slo-venskim in hrvatskim narodom, ki jo je treba še bolj poglobiti, da zasine obema narodoma čim najpreje zvezda svobode. Hribarjevim besedam je sle-dilo frenetično odobravanje in zbo-rovalci so prirejali Hribarju in osta-lim navzočim Slovincem viharne ovacije.

Inomost 22. avgusta. Pri vo-jaskih vajah v Dolomitih je voja-ke presenetil snežni vihar. Ko so voja-ki dospeli v Kordino, je manjkalo 5 mož. Dva moža sta ponoči došla v Kordino, enega so našli zmznenega, dva sta pa zašla preko italijanske meje, kjer so jih aretirali in odvedli v Beluno.

Petrograd 22. avgusta. Kakor se govori, je dala vlada zapreiti upra-vitelja „Zveze ruskih ljudi“, Komi-tareva, tajnika Ostrovskega in dva odbornika, ker so na sumu, da so bili udeleženi pri poskušnem aten-tatu na grofa Witteja.

Wilhelmshöhe 22. avgusta. Nemška cesarica je na sprehodu padla in se na levi nogi poškodovala, da mora več dni ostati v postelji.

Hamburg 22. avgusta. 30letna trgovka Janse je s svojima otro-koma skočila v Labo in utonila.

Pariz 22. avgusta. „Matinu“ poročajo iz Londona, da obiščeta kralj Edward in kraljica Alek-sandra prihodnje leto cesarja Viljema v Berlinu.

Pariz 22. avgusta. Marokanski rudarji v rudokopu Beny-Saf so jeli stavkati in kazati veliko sovraštvo napram Evropcem. Ker je teh rudar-jev več nego 1000, zahteva župan, naj mu vlada pošlje orožje, da ob-oroži prebivalstvo.

Tanger 22. avgusta. Iz Kasa-blanke se poroča, da so kabilaska ple-mena izredno dobro preskrbljena z orožjem. Kdo jih preskrbuje z oro-žjem, ni znano.

Kaablanka 22. avgusta. Da se Kabili porazijo, bo treba Francozom poslati v Maroko še najmanj 18.000 mož.

Slovencl in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Umrli so v Ljubljani.

Dne 19. avgusta: Ana Vihtelič, šivilja, 29 let, Škofje ulice 2. Jetika — Valentin Kocjan posestnikov sin, 7 mes. Dolenjska cesta 25 Črevesni katar.

Borzna poročila

„Kreditna banka v Ljubljani“

Prvi kurzi dun. borze 22. avgusta 1907.

Načrtni papir

5% majska renta . . . 95.25 15.45

5% srebrna renta . . . 96.40 96.60

5% avstr. krona renta . . . 95.25 95.45

5% zлата . . . 113.90 114.10

5% ogrska krona renta . . . 9.90 91.15

5% zлата . . . 108.00 108.20

5% posojilo dež. Kranjske . . . 98.60 99.30

5% posojilo mesta Split . . . 104.80 105.00

5% Zadar . . . 99.85 100.85

5% bos.-herc. železniško . . . 96.50 97.65

5% posojilo 1902 . . . 94.75 95.25

5% češka dež. banka k. o . . . 99.00 100.00

5% z. o . . . 102.00 103.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

5% z. o . . . 98.00 99.00

Zahvala.

Za obile dokaze sočutja povodom bolezni in smrti našega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta in tasta, gospoda

Josipa Kopljarja,
nadsprevednika c. kr. drž. železnice

in za obilo udeležbo pri pogrebu izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancom najtoplejšo zahvalo. Predvsem se iz globine srca najtopleje zahvaljujemo plemeniti in požrtvovalni rodbini Kumarjevi, ki je z resnično človekoljubno nesebičnostjo in z veliko verno streglo pokojniku ves dolgi čas njegove bolezni, dalje gospodu dr. Illnerju, ki je za časa bolezni pokojniku posvečeval izredno zdravniško pozornost, kakor tudi slavnemu pogrebniemu društvu uslužbencev c. kr. Državne, c. kr. priv. Južne žel., c. kr. poštnih in brzojav. uradov v Ljubljani za krasni brezplačni pogreb in p. n. uradnikom državne železnice za njih obilo udeležbo pri pogrebu. Posebno priznanje tudi g. Vidaliču za izredno lepi prevoz.

V Spodnji Šiški, 22. avg. 1907.

Žaluječi ostali.

Puchov motor

3 1/2 HP, z enim cilindrom, popolnoma nov, letošnji model se prodaja za nizko ceno. 2779 3

Izve in ogleda se v trgovini **Fran Čudna v Prešernovih ulicah.**

Urarja,

sprtnega, vajenega vs. urarskih del in zmožnega tudi nemščine, sprejme v stalno službo 788 3

C. Almoslechner v Celju, Kolodvorske ul.

Dečka

iz poštene hiše, najmanj 13 let starega, sprejme takoj za vrtnarskega učenca

ALOJZIJ KORSIKA v Ljubljani. 2803 1

Službo

stražnika ozir. redarja

odda županstvo Spodnja Šiška, mesečna plača 60 K. Oziralo se boče na upokojene orožnike ali pa tudi doslužene vojake.

Županstvo v Spodnji Šiški
dae 19. avgusta 1907.

Jakob Burger
župan.

2787—2

Bolte Gašpar

Ljubljana, Rimska cesta 17

prilporeča slavnemu občinstvu

svoje **sodavičarske** izdelke, posebno iz **zajamčeno pristnega malinčnega soka**, **proizvajane pokalice (krahlerle) in limonade.**

Za časa legarja (tifusa) se zdravniško priporoča sodavica.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond: 38.242.074 78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91.936.993 72 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

Va prijava dolo:

Generalni zastop v Ljubljani, **Ugar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodski ulici št. 12.**

pisalna oprava

pod jako ugodnimi pogoji. 2792—1

Egldij Jeglič, Glince štev. 20.

Specerijiska trgovina

v mestu ali na deželi, se pod ugodnimi pogoji sprejme takoj 2 96—1

- - v najem. - -

Pismene ponudbe pod „Trgovina“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda.“

Sprejme se takoj kot zastopnik

za Kranjsko in Koroško z dobrimi dohodki priden, dostojen mož, trgovec manufakturne, najrajši modne stroke, ki govori slovensko in nemško. 2 97

Zglašuje se naj v petek predpoldne pri g. Hanketu, hotel Lloyd.

Več spretnih tesarjev

se sprejme v trajno delo pri novi tvornici žavle pri Trstu. 2793—1

Plača 5 kron na dan.

Ura z verižico

za samo K 2.—

Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šlezjska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno 36-urno precizijsko uro ankerico z lepo verižico za samo K 2.— kakor tudi šleto garancijo. — Po povzetju razpošilja

Frusko-šlezjska razpošiljalnica
F. WINDISCH v Krakovu U/38
NB. Za nengajajoče denar nazaj. 2794

Iščese gozdni čuvaj,

vešč slovenskega jezika, izvežban v vseh gozdnih in kulturnih opravilih in energičen.

Istotam se sprejme

pomožni oskrbnik pri gospodarstvu,

izvežban v vseh gospodarskih delih, pošten in strog z delavci.

Prosilci naj pošljejo izpričevala in ponudbe na 2795—1

gručinsko oskrbnistvo v Boštanju, prišta Radna na Kranjskem.

Dve lepo meblovani sobi

za jednega gospoda se takoj oddasta. Več se izve v trgovini pri „Solacu“ Pogačarjev trg. 2742—3

Sprejemem 2880—6

gospodično

kl je večša trgovine s čevlji.

J. MEDVED, Gorica.

200 hl. vina

belega in rdečega ima na prodaj po jako ugodni ceni na drobno in debelo vitez plem. Thierry v Sromljah pri Brežicah. 2722 4

Vse bližje se izve pri Francu Warletzu v Brežicah.

Prva konjska klavnica

na Ogrskem

pošilja proti povzetju

dobro prekajeno meso

5 kg. 4 krone 10 vin.

poština prosta.

Veliki zavod V. Hamák
Kološvar na Ogrskem. 2761 3

Opilokovan z veliko zlato svetinjo in častno diplomom na spomladni razstavi na Dunaju leta 1906.

Naravni brinovec borovničar slivovec hruševac in droženo vinsko žganje

prodaja

Franc Pustotnik v Blagovici
pošta Lukovica, železniška postaja Domžale. 2563 10

Odlikovan z zlato svetinjo, zlatim krizom in častno diplomom na razstavi na L. donu 1. 1906.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

4-58 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)

11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.

10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Trbiž.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Trbiža, Praga, Celovca, Beljaka, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.

11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Gorica, Beljaka, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.

8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Praga, Celovca, Beljaka, Gorice.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.

4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.

6-50 popoldne. Osebn. vlak iz Jesenice, Praga, Celovca, Beljaka. (Samo od 1. junija.)

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.

9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjem evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Večje število tesarjev

sprejema proti dobremu plačilu

Ivan Zakotnik, tesarski mojster
Dunajska cesta št. 40. 1668

Laški kurzi

pričeje leto 2. septembra. Na tevo se bode pončevala tudi laški trgovska korespondenca. Vpisovanje 1 do 2 ure popoldan od danes naprej do 30. t. m. pri **A. Šibeniku, Čopova ulica št. 10.**

Stranka brez otrok išče stanovanje

za takoj, obstoječe iz 2 sob in kuhinje.

Ponudbe pod: „Stanovanje“ v poste restante Ljubljana, glavna pošta.

Priden zanesljiv hlapec

za vsako delo z daljšimi spričevali, mogoče vojašine prost, se sprejme takoj. Plača 15 gld. mesečno, vsega prost.

Ponudbe na upravnistvo „Slovenskega Naroda“ pod „hlapec 223“.

trgovski pomočnik

vojašine prost zmožen slovenskega, nemškega jezika, jako dobro izurjen mešani stroki z letnimi spričevali za službo vstopiti s 1. ali 15. sept.

Ponudbe naj se pošiljajo pod „L. 500 posterestante Travnika.“

Zelo dobro vpeljana žganjekuharija

v bližini Ljubljane z mnogo oddelki malci se radi rodbinskih razmer takoj ugodno prodajo. Denarja je 12.000—20.000 gld.

Ponudbe pod „Priložnost 22“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“

Žitno ceno v Budimpešti.

Dne 22. avgusta 1907.

Varšava

Pšenica za oktober . . . 50 kg K 11.52

Rž . . . 50 . . . 9.61

Koruzna . . . 50 . . . 6.70

Oves . . . 50 . . . 8.70

5—10 h višje

Meteorološko poročilo.

višina nad morjem 306 Srednji vršni tlak 736.0 mm.

avgust	Uas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
21	9. zv.	740.3	11.7	sl. jvzh.	jasno
22	7. zv.	40.8	8.1	sl. jug	megla
23	3. pop.	40.5	18.4	sl. szah.	del. jasno

Srednja večerajša temperatura: 12.9° nor male 18.4. — Padavina v mm 0.0.

V „Narodni kavarni“ se sprejme zajtrni plačilni marker in donašalec.

Fran Krapež.

2798—1

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

prilporeča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izberne

marčno pivo v sodcih in steklenicah

v Ljubljani, Wolfove ulice štev. 12

Številka telefona 210

4012 117